

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Åben Aarg.

1871.

22de Hefte.

Augustinus.

(Indsendt til "For Hjemmet.")

Den hviler kun paa dunkel Grund
Den liden Saga, her fortalles;
Den har med Sagnet mest tilfælles,
Men der er Sandhed paa dens Bund.

* * *

St. Augustin, den Herrens Mand,
Saa tidt gaar hen i dybe Tanker;
Saa tidt han ensom, stille vanter
I Lundene ved Havets Strand.

Guds Bæjens Dyb han grunder paa;
Begavet høit med Aandens Skatte
Vil alt det Dunkle ret han fatte
Og alt det Dybe ret forstaa.

Hans Tanker søge stærkt med Flid
Og stævne høit mod Himles Himle,
Men lammes idelig og svimle
Ved Ørøndserne for Num og Tid.

Saa grubler han sig syg og svag,
Men standser ei i disse Lunde
Han end vil uforstyrret grunde
Og finde ud den høie Sag.

Da ser han tæt ved Havets Vand
En liden Dreng, som gjør en Hule,
Der vel en Høne kunde skjule,
Paa Stranden i den hvide Sand.

Dg strag den Dreng med ivrig Mand
Vil fylde Hulen, han har gravet ;
Han øser Vand af Middelhavet
Sel rast med spæde hule Haand.

Forundret Augustin det saa.
Han nærmer sig til Drengen stille
Dg siger : "Hør engang, du Lille,
Hvad er det, du arbejder paa ?"

Men Drengen sagte for sig ler :
"Forstaar du ei mit Arbeids Nytte ?
Jeg kun vil Middelhavet flytte
Herind i Hulen, som du ser."

Fast vred da blev den fromme Mand
Dg sagde : "Dreng, du feiler saare ;
Du tror og handler som en Daare,
Du burde have mer Forstand !

Hvordan ? Skal det uhyre Hav,
Som med umaalelige Blande
Befylder alle Verdens Lande,
Saa Rum i denne lille Grav ?"

Det ændser Drengen lidet, dog
Han ser paa Augustin og svarer :
"Hvis det er sandt, som du forklarer,
Saa er jo du langt mindre klog.

Ehi den, som skabte dette Hav,
Langt større er end alle Have ;
Din Hjerne, som og er hans Gave,
Er mindre dog end denne Grav."

Det var saa underligt et Svar ; —
Hvo lagde Smaadreng Sligt i Munden ? —

Dg se, nu er han jo forjvunden! —
Det viste et Bud fra Herren var!

Da brast paa Stand den onde Byld,
Som Augustini Sind betændte;
Han sig til Gud i Bonnen vendte:
"Forlad, o Herre, os vor Skyld!

Svor syndigt var mit Hovedbrud!
Svi saa jeg ei den høie Skranke,
Men stræbte med min usle Tanke
At fatte og begribe Gud!

Frels mig, o Gud, fra Dævlens List!
Hjælp mig ved din Aands klare Lue
Dit Væsens Herlighed at skue
I di din Søn, vor Herre Krist!" —

Da blev saa glad i samme Stund
St. Augustin; han hos sig finder
Den Fred, som Tvivlen overvinder,
Dg priser Gud med Aand og Mund.

Saa vandred stille hjem igjen
Den Herrens Mand; saa stærk han siden
For Kristi Nige førte Striden
I Aandens Kraft med Mund og Pen.

R. T.

Tre Juleaestener.

(Efter Lydst af A. W.)

(Fortsættelse.)

Wilhelm taug overvældet af Be-
vegelse. Efter en Stund spurgte
Frida undseligt:

"Dg hvordan gaar det til, at De
er her idag?"

"Min Vens Kjerlighed steg ikke
ned i Graven med ham. Da han
begyndte at ane, at han ikke mere
skulde faa tale med sin Fader, skrev
han og bad ham overlade mig Land-

eiendommen Markeleien uden Forpagtningsafgift. Saaledes er jeg for 14 Dage siden kommen hid som Forpagter af et smukt lidet Gods uden at skulle betale nogen Afgift deraf. Jeg tænkte endnu længe at maatte være Forvalter og kan neppe tro, det er sandt, at jeg nu er min egen Herre og kan holde min egen Husholdning."

"Og, Moder Dorothea, var De hos hende?"

"Savist", svarede Wilhelm livligt.

"Tre Uger var jeg i Selburg. Jeg havde længes saa meget efter min Moder, thi paa den hele vide Jord findes Intet saa deiligt som at være i Hjemmet hos sin Moder. Mit Ønske var, at hun skulde have fulgt med mig til Markeleien, men hun vilde ikke for det Første. Forbindelser og paatagne Arbejder, som hun ikke saa let kunde afslutte, holdt hende fast i Selburg; desuden gjælder endnu i 2 Aar Kontrakten for den gamle Kone, som var antagen til at bestyre Husvæsenet; naar disse ere forbi, har hun været paa Stedet i 50 Aar, og faar da staa sig til No. Smidlertid vil ikke Mamma trænge sig ind der, men den hovedsagelige Grund er sandsynligvis den, at hun ønsker, jeg i Begyndelsen skal være paa egen Haand for at vinde Selvstændighed og handle frit uden den Indflydelse, som hun uvilkaarligt vilde have paa mig. Saaledes — to Aar paa egen Haand, lang Tid nok til at gjøre mange dumme Streger", lagde Wilhelm leende til.

Uvilkaarlig tænkte Frida tilbage paa den Tid, da ethvert Aaand søstes trykkende for den unge Mand, da enhver Indvirken paa hans Handlinger var ham ufordragelig. Nu

syntes han at mistro sig selv og sine egne Ord, og hun sagde opmuntrende:

"Tid nok ogsaa til at gjøre meget Godt — og her er Meget, Meget at gjøre." Med et let Suk tænkte hun paa den Opdragelsesanstalt, som var igjære.

"Erro De det? udbrød Wilhelm livligt. "O jeg er saa lykkelig, fordi De er her. Ikke sandt, De vil hjælpe og raade mig?"

Frida rødmede. "Svor gjerne, men jeg kan selv Ingenting gjøre. Jeg har Papas Husholdning at styre og derfor liden Tid tilovers."

"Da kommer jeg til Dem og spørger. Jeg vidste, at Seevald laa her i Trakten, men at det var saa nær, det vidste jeg ikke. Mig har Lykken været gunstig, jeg er virkelig dens Skjodebarn."

Frida fortrakkedes. Hendes Fader tog jo ikke imod noget Besøg. Men Wilhelm kunde være en Undtagelse, Wilhelm kunde vinde hans Tillid, hans Kjerlighed, Wilhelm kunde tilbageføre ham til Samliv med Andre. Og siden, Mamma Thea skulde jo komme og bo hos Wilhelm i Markeleien, ligesom hun selv boede hos sin Fader i Seevald, og saa kunde der opstaa en daglig Omgang mellem Familieme, og Kjerlighed og Lykke opblomstre. Frida, Frida, drømmer du nu atter; drømme faar man først efter fuldendt Dagsarbejde, men nu er det midt i Middagsstunden, og det gjælder at gaa hjem og udrette, hvad der paaligger dig for Dagen.

Dage, Uger, Maaneder vare forsvundne. Wilhelm Mandel havde mange Gange banket paa Fr. von Romloffs Dør; men den Bæfted,

som gaves ham der, var ikke meget indbydende. Wilhelm vidste ikke, hvorledes han skulde tage det, og af Frida fik hans spørgende Blik intet Svar; hun kunde ikke sige ham Noget om Faderen. Blot en eneste Gang, da et Spørgsmaal af Wilhelm, om Hr. von Romloff vilde gaa en Spadseretur med ham, blev meget uartigt afflaaet, og Wilhelm et Dieblik standfede forundret udenfor Døren, da gif Frida ud og sagde sagte: "Han har lidt saameget, han har haft saa store Sorger at gjennemgaa, men det kan blive anderledes, vi ville bede derom."

Wilhelm trykkede den venligt fremrakte Haand og gif langsomt bort. En klarere Forestilling gif op for ham om det Forførbelige, som Frida her havde at indholde. Kunde den spæde Skovblomst vel bære en saadan Lyngde? Saa alene! Men var hun vel ensom og alene? Saa hun vel ud, som kunde hun bare sukke og klage?

O nei, hendes lille Skikkelse bevægede sig endnu lige let i den svævende Gang, de smukke, hvide Tand-rader lyste frem som før under den glade Latter, Kinden med sine smaa Gruber bar Sundhedens Farve som før, de blaa Dine vare lige klare, og fra de friske Læber gif som før et venligt Ord til Alle, uden at noget Suk sneg sig i deres Spor.

Wilhelm ængstedes derfor ikke for Frida. Han havde lært at kjende den Næring, som gav hende Kraft til at vandre sin Vej fremad med Glæde; ikke heller beklagede han, at hendes Ungdom henrandt saa mørk og farveløs — han saa tilbage paa sin egen, han havde faaet andre Begreber om Lykke og Glæde

nu, end da han søgte den derude i Verden, udenfor Moderhjemmets Segn. Men hjælpe hende at bære hendes Byrde, det havde han gjerne villet; sammen med hende vilde han gjerne have kjempet, paa sine egne stærke Skuldre vilde han gjerne have løftet den Byrde, som den svage Pige nu havde at bære alene, og paa denne Maade lette den svære Opgave for hende, under hvilken han frygtede, at hun dog tilsidst maatte segne — efter dette tragtede hans Hjerte. For sin Del vidste han ikke af nogen anden Lidelse end Synden, men han vidste ogsaa, hvem der havde baaret den, og til hvem han skulde gaa, naar den vilde gjøre sig gjældende paany.

Naar han saa tilbage paa sit Livs ydre Tilskikkelser, hvorledes de vare idel Godhed og Barmhjertighed, med hvilken Taalmodighed Herren havde fordraget ham, hvor vel han havde ført ham igjennem, da maatte han, med Petrus udraabe: "Herre, gat ud fra mig, thi jeg er et syndigt Menneſte", for siden endnu fastere at slutte sig til Ham, som har lovet, at han vil være hos os alle Dage indtil Verdens Ende.

XVIII.

En kold, klar Decemberdag træffe vi Frida i Prestegaarden; Prestedotrene rustede sig som bedst til at følge hende for undervejs at finde passende Stene, Vintervægter og Mos til at pynte med rundt Suletræet og Krybben.

Den kjære Høitid er atter forhaanden, og overalt, hvor man ser hen, ere alle Menneſker optagne med Sysler, intet Dieblik er ledigt.

Da indtræder Fr. Mandel og hil-
ses hjerteligt velkommen.

"Fr. Forpagter Mandel!" — "Fro-
ken von Romloff!" — "men hvad?
allerede Bekjendte som jeg ser", id-
raabte Herminia, da Wilhelm og
Frida toge hinanden fortroligt i
Haanden.

"Fra Barndommen", — svarede
Wilhelm, som her blev afbrudt af
den indtrædende Pastors venlige
Spørgsmaal:

"Vil De blive her hjemme hos os
Gamle, eller vil De strejse omkring
i Skoven med de Unge for at hente
Furufongler og Snu, Mos og
vaade Fodder."

"Er Hjertet blot varmt, saa bliver
Dret ei koldt", svarede Wilhelm leen-
de, og Pastoren vedblev:

"Nu vel, med varm Kaffe og stegte
Æbler ville vi vente Eder, naar I
gjennemfrosne komme hjem. "God
Fornøielse!"

"Under Helligdagene saa vi vel se
Dem hos os", sagde Præsten venligt
til Frida. "De maa se vor Tule-
stue, den er virkelig vakker, som bare
til os, glade Tuleansigter skulle møde
Dem."

"De kommer vel for det Første til
Aftenbønnen i Kirken, Frøken Rom-
loff?" spurgte Elise.

"Nei", svarede Frida, "da maa
jeg være hjemme."

Det skulde ikke have undgaaet en
opmærksom Sagtager, at et foragte-
ligt Træk gik over Pastorindens An-
sigt. Kunde ikke denne unge Pige
af Kjærlighed til Kristusbarnet op-
ofre lidt af sin Tid? Kunde hun
ikke indrette sin Tid saaledes, at
hun ikke behøvede at forsonne Kir-
ken? Var det vel Noget, som kunde
afholde hende — Fru Pastorinden — ?

Sun tænkte paa, hvorledes hun selv
lod denne Kjærlighed, som hun troede,
overvinde alle Hindringer, hvor klogt
hun forstod at indrette Alt, og hun
kunde paa ingen Maade begribe,
hvorfor hendes Mand netop nu lagde
sin Haand paa Fridas Hoved og
sagde: "Gud velsigne dig, mit Barn,
og forlene dig en bestandig Tule-
glæde i Hjertet!" Var ikke dette at
lægge Hinder under den unge Piges
Dovenskab, hendes Ligeegyldighed?
"Naar Vanstueligheder lægge sig iveien
for en god Sag, et helligt Anlig-
gende, da maa man overvinde dem."
Dette var Fru Pastorindens Mening.
Muntert begav den unge Skare
sig afsted; blot den lille Lena maatte
blive hjemme. Paa Veien talte
Elisa til Frida om en ung Pige i
Byen, som de begge kjendte. Denne
vilde nu forlade Moderen, som var
gammel og sygelig, men saa fuld af
Lumer og daarligt Humør, at Dat-
teren syntes, hun ikke længere kunde
udholde det.

"Jeg synes, det er skammelig",
saaledes endte hun sin Beretning,
"at forlade en gammel Moder og
overlade hende til Fremmede — det
burde jo være hendes Glæde at
pleie sin gamle, svage Moder."

"Jeg tror, hun har det meget,
meget tungt hos Moderen", sagde
Frida mildt.

"Alt, hvad betyder vel det?" — sagde
Herminia ivrigt, "der kan vel intet
Skønnere tænkes, end at kunne pleie
og hygge om sin Fader og Moder
paa deres Alderdom, at gjøre for
dem Alt, hvad man kan læse i deres
Bine, at de ønske; og den, for hvem
det ikke er nogen Glæde, burde
ganske simpelt gjøre det alligevel,
fordi det er Pligt, ikke sandt?"

Elisa gav et Bifaldsniik: "Javist, Javist." Frida taug, — det forekom hende, at hun hertil kunde sigge Meget, men hendes Mund blev tillukket. Dog undrede hun sig i Stilhed, om Præstedøtrene vel havde nogen Erfaring om, hvad det er at tjene "den underlige" Herre, og om de vel skulde være saa redebonne til Rydighed, dersom Denne daglig og hver Time kom i Strid med deres Tilbøieligheder. Og sagte, sagte, i det Underste af hendes Hjerte spurgte en Stemme, om det ikke var meget lettere, endog i de tungeste og ubehageligste Tilfælde at adlyde Forældre, til hvem man i enhver Henseende kunde se op og med Fortroelighed slutte sig, end i mange ringere Ting at adlyde saadanne, som, blinde for sit eget og sine Børns Vel, i sit Forhold ikke kunde indgyde nogen Agtelse.

Efter en Stund sagde Wilhelm: "Jeg tror, at naar man i de Forhold, hvori man af Herren bliver sat, af Kjerlighed til Mennesker opfylder sin Pligt, fordi man ikke kan Andet, da er dette elseligt og sstjont; men det vil dog aldrig rætte længer, end vore egne Tilbøieligheder hemme overens med vore Omgivelseres. Vilde de blot undertiden krydse hinanden, disse Tilbøieligheder, saa fik det passere, men gaar det ofte imod vor Natur og vore Duster, saa blive vi uvillige og oprørste; Menneskene begynde da at forekomme os mindre fuldkomne, end vi havde tænkt os, at de skulde være — Kjerligheden aftager, og det sstjonne Forhold opløser sig i Utilfredshed og Misnoie. Nei, nei, Kjerlighed til Mennesker holder ikke Stand; nogen Tid kan den vel holde ud, men mange

og lange Aar bestaar den ikke. Vi, man nu i dens Sted sætte Pligten — allerede Ordet er saa koldt, at man fryser deraf — saa bliver Gjerningen af Pligt ogsaa saadan, at den ikke varmer hverken den, der udfører den, eller den, for hvem den bliver udført. At gjøre sin Pligt blot af Pligt, det sammensvører Mennesket, det er Phariseismens Moder og kan aldrig bære gode Frugter. Paa dens tornede Grene hænge Bildæbler, vakre nok af Udseende, men bider man i dem, da har man Bildæblet, der smager ligesaa tørt som den blotte og bare Pligtudøvelse."

"Jeg forstaaer ikke rigtig, hvorledes man da skal bære sig ad", sagde Germinia.

"Af Kjerlighed til Gud skal man gjøre sin Pligt", svarede Wilhelm alvorligt. "Naar Kjerligheden til Mennesker ikke holder Stand, men kommer tilkort, da skulle vi for Herrens Skyld elske, ære, lyde og tjene. Den som forjoger dette "for Herrens Skyld" — han skal erfare, hvilken Kjerlighed dette frembringer i Hjertet, hvilken Kraft det forleuer paa Vandringen, en Kjerlighed, en Kraft, som aldrig trættes. Alene den, som for Hans Skyld, der har elsket os først, elsker Andre, endog saa dem, der ere os modbydelige, dem, som have fornærmet og forurettet os, de mindst Elskværdige, — alene den har en Kjerlighed, om hvilken det kan siges: den fjender ingen Byrde, finder i Arbeidet ingen Noie, vilde gjerne gjøre Mere end den formaar, klager aldrig over nogen Umulighed; Kjerligheden vaager, og endog naar den sover, sover den ikke; ogsaa da, naar den er træt, udtrættes den ikke; under

Tryk føler den sig ikke fortrykt, intet Forfræffelig forsværder den, men som en levende Flamme, en brændende Fakkell, bryder den sig overalt igjennem og stiger mægtigt mod det Høie. Denne Kjærlighed maa vi ikke søge i vort eget Væsen, den er en fri Gave, en Udstrømmen af Guds egen Kjærlighed"; saaledes sluttede Wilhelm med Varme og Inderlighed sin Tale.

Dybt trengte Ordene til Fridas Hjerte; ogsaa Præstedstrene vare rørte, dog syntes det, som om de ikke rigtig havde forstaaet den unge Mands Tankegang, som var saa klar for Frida.

Frida saa op til Wilhelm, saaledes maatte han tale; og havde han ikke udtaalt sig saaledes, maatte han dog tænke paa. Det var taalt ud af hendes Sjæl, og til ethvert Ord maatte hun sige Ja, og Amen. Hun følte, at han forstod hende og hendes Forhold i Hjemmet, hun vidste, at hendes Hjerte laa aabent og klart for ham, og hendes unge Sjæl bævede af Fryd over at have fundet en deltagende, en ligesindet Ven.

Da Zuleasten kom og atter fyldte alle Hjerter med Glæde, da sad Frida igjen ved sit lille Zuletræ ensom — men dog ikke alene. Hun havde fattet Mod og bedet sin Fader komme ind; han havde svaret hende tvært, at saadanne Barnagtigheder ikke faldt i hans Smag, og derpaa gaaet ud — dog var han ikke bleven saa længe borte som de foregaaende Aar. Smidlertid havde Frida sidet alene ved sit Zuletræ; det var et tungt, et fattigt Liv hun førte, dog ikke saa fattigt som det dyrebare Kristusbarn, der frivilligt kom ned fra sin Herlighed i Himmelen til Elendig-

heden paa Jorden, til Menneskene, som "ikke annammede Ham".

Derpaa tænkte nu Frida og følte sig ikke forladt; og endnu mindre skulde hun have følt det, dersom hun havde vidst, at derude — udenfor hendes Vindu — stod Wilhelm, som ikke havde kunnet forblive hjemme.

Efterat han havde bevoertet sine Folk og givet dem sine Zulegaver, følte han sig med Magt dragen til det ensomme Hus ved Søen. Han tænkte paa en anden Zuleaften, paa sin Moders trofaste Kjærlighed, paa hendes Kamp om hans Sjæl. Her saa han en Datter kjæmpe om sin Faders, og han havde villet tilkvaabe hende: "Hold blot ud, hold blot ud!"

Men var det da ikke for svært for hende? Gaves der intet Middel til at bistaa hende i Arbeidet? Aldrig, aldrig skulde det opgives, men skulde det ikke kunne lattes? Lyse Fremtidsdrømme omsvevede den unge Mand; nedsunken i Tanker vendte han tilbage til sit Hjem.

Zuledag var Frida en Stund i Præstegaarden. Ulykkelige Ansigter mødte hende overalt, den Eine greb hendes Haand, den Anden trak hende i Raaben. Alle havde saa Meget at vise hende og Alt i en saadan Hast, at hun neppe vidste, hvem hun skulde følge. Men da hun førtes ind i Zulestuen, undslap der hendes et Beundringsudraab. Surtigt vare Vindueslugerne blevene tillukkede og, Lyse tændte, og herligt var det Syn, som mødte hendes Blik. Med de ringeste Midler havde man her faaet istand noget Stort og virkefuldt. Til Venstre i det store Rum viste sig en skarplantet, mørk Klippe, paa hvis Top lyste i mørk Glands Lovens Tavler — foldt og

brat er Sinai Bjerg —; til Høire, ved Siden af, stod et grønt Furutræ med straalende Lys, betegnende Løfterne, som vare givne den gamle Pagtes Folk. Klippen omslyngedes af et hvidt Baaud, hvorpaa med store Bogstaver stod at læse: "Gjennem Moses er Loven given; Naade og Sandhed er kommen gjennem Jesus Kristus." Den første Del af Sproget laa i dunkel Belysning, men jo nærmere dets Slutning, desto klarere faldt Lysets dæmpede Skinderpaa, og med straalende Glands belystes Jesu'snavnet. Men hvorhen vise vel Zuletræets Lys? Til Guds dyrebare Naadesløfter; de betegne Krybben og Korset, og begge fremstillede sig her for Fridas henrykte Die. Til Høire Bethlehems Stald, hvis Baggrund danneades af et smukt Transparent, der forestillede de tilbedende Hyrder. I Forgrunden saaes Joseph og Maria knæende foran Jesusbarnet; over det Hele svævede Engle, hvilke det lyfter at se denne underfulde Hemmelighed: "Ordet blev Kjøb, og vi saa dets Herlighed." Fra Krybbens Vægge straalede talrige Stjerner, øverst stod det Ord: "Saa elskede Gud Verden, at Han hengav sin Søn, den Eubaarne, paa det at hver den, som tror paa Ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv." Imellem Sinai med sin Lov og sine Løfter og Krybben, disse Løfters Ja og Amen, reiste sig fra en Høi, beklædt med Mos, et snehvidt Kors, halv skjult bag de straalende Zuletræer. Frida tænkte paa, hvor sindrigt det var blevet stillet imellem Loven, som udgik fra Sinai, og Løftet, som i Bethlehem blev aabenbaret, og hvilken Betsignelse der blev os til Del, da det Barn

fødtes, som er blevet en Forbandelse for os. Træerne ved Siden af Korset vare rigt oplyste, saa de Ord, som stode paa samme, tydeligt kunde læses. "Se hvilken Kjærlighed Faderen har vist os, at vi kaldes Guds Børn." Paa Moshøien lyste ogsaa mange Lys. Stulde de maasse betyde de profetiske Spaadomme, som forkynde, at Frelseren for at frelse Dødens Børn ikke havde nogen anden Vej at gaa end Korsets Død? eller maasse hentydede de paa de hellige Guds Ord, som belyste Frelserens tunge, mørke og smertefulde Korsvei og styrkede Ham til at betrede samme?

Ligesom Sinai danneade den mørke Gruppe, saaledes danneade Korset den lyseste. Fra Herrens Kors udstraalte Verdens Lys, og Korset er den Naadeføl, mod hvilken den troende Kristnes Die vender sig, ligesom i Naturen Solblomsten vender sig efter Himmelens Sol.

Disse vare Fridas Tanker, da hun, dybt greben af denne Zuleprediken i Billeder, gik ind i et Sideværelse, og hendes eget lille Værelse fremstillede sig for hendes Tanker i al dets øde Tomhed med det fattigt oplyste lille Zuletræ. Smertelige Følelser drog hendes Hjerte sammen og omtaagede det ellers saa klare Die, og det var blot med Møie hun kunde tilbageholde sine Taarer, da hun saa, at Præsten sluttede Børene i sine Arme.

Sun erindrede nu, at hun allerede havde været for længe borte, hun sølte sig dragen til det ensomme Hjem for der at græde ud, og dog havde hun ogsaa gjerne dvælet længere i denne glade, lykkelige Familiefreds. "Din Fader er alene der.

hjemme" sagde det i hendes Indre, "og for alt Andet skal nok Herren drage Omsorg!"

"Mit Barn, det er alt silde", sagde Præsten venligt, "maa jeg ikke være din Ledfager hjem?"

"De, Hr. Pastor", sagde Frida overrasket; "ak nei, ak nei!"

Ogsaa de Andre forundrede sig over Faderens Beslutning, men det forblev dog derved, og snart bekendt han sig med Frida paa Veien.

Serligt blinkede Stjernerne ned fra den mørkeblaa Vinterhimmel— som vilde de se efter, hvad Menneffene havde for sig paa den hellige Svittid, Godt eller Ondt.

Præsten forstod godt fra ydre synlige Gjenstande at lede Samtalen paa indre Forhold, og da Fridas Hjerte, der hun gik ved hans Side, var opfyldt af dyb Demod, blev det hans Omsorg at henvise hende til det milde Die, som ser dybere ned end Stjernerne, lige ned i Menneffenes Hjertes, ikke koldt som de — men med varmende smertestillende Kjærlighed. Da Præsten efter en saadan Samtale, fuld af Trost og Husvælselse, forlod hende ved Indgangen til den mørke, ensomme Bolig, kyssede hun taknemmelig hans Haand, og det blev atter godt, det som nys havde været saa tungt, og med nyt Mod traadte hun ind.

"Den arme Pige har det meget tungt," sagde Pastor Gallem, da han atter sad imellem Sine.

"Det kommer an paa, hvorledes man tager det", sagde Pastorinden; "idag saa hun virkelig saa bedrøvelig ud, at det ordentlig forstyrrede vor Suleglæde. Jeg har ondt for at kunne lide saadanne graadmilde, sølsomme Ansigter."

"Barn, Barn," udbrod Pastoren med Varme, "betenk, hvad hun har at udholde,—Faderen synes mig nær Vanvid."

"Nu, det skulde man da se til at faa Nede paa og faa ham til en eller anden Forplejningsanstalt, da kunde man haabe Forbedring, men nu lide de ondt med hinanden uden nogenjomhelst Nytte for nogen af Parterne. Jeg for min Del affyr alle saadanne halve Forholdsregler. Hvor tvende Personer ikke passe sammen, men alene staae hinanden, hvor det indre Liv er adskilt, der maa man ogsaa stille det ydre. Se til, enten bliver Frida en sølsom eller en forbitret gammel Tomfru, medens hun derimod i andre Forhold kunde blive en esskelig Pige, et nyttigt og virksomt Menneffe. En Plante, som i en Slags Jord falder sammen og visner, skulde i en anden udvikle sig til en støn Blomst, — man maa endelig gribe sig an og begynde en ny Bane."

"Hvilken konsekvent, karakterfast Husfru jeg har", sagde Præsten leende; "men betænk du vel ogsaa, at det ikke er Blomsten selv, som løsriver sig fra den anviste Plads, men at den stille maa vente, til Gartneren finder det gavnligt for den at omplantes. Hvor megen Ulykke og Elendighed skulde vi ikke spare os for, om vi bare kunde vente, og fra hvor mangen støn Opløsning af udviklede Forhold affkære vi os selv med vor Utaalmodighed. Frida er netop der, hvor hun bør være, Alt skal derfor tjene hende til Bedste, og hendes Sorg ombyttes til Glæde."

Saa Dage derefter bankede det paa Porten til Hr. von Remloffs

Æns; Frida luskede op for den indtrædende Wilhelm, som bad om at faa gaa ind til Faderen, med hvem han ønskede en Samtale, og hun opfyldte hans Begjæring uden nogen Indvending. Kommer Wilhelm nu igjen, tænkte hun, efter den sidste uartige Bortvisning, saa maa det være noget Vigtigt, som foranlediger hans Besøg. Anede hun vel, hvad det var?

Efter en Stund hørte hun heftige Ord, ængstelig drog hun sig tilbage; da traadte Wilhelm ud af Faderens Værelse. Da Frida atter luskede ham ud gennem Porten, mærkede hun, at han saa bleg og alvorlig ud, han trykkede den bevende Piges Haand og sagde:

"Gud vil visseelig hjælpe; hvorledes, det ved jeg ikke, men at Han vil gjøre det, derom er jeg overbevist. Behøver De selv eller Deres Fader en trofast Ven, saa ved De, hvor han findes."

"Strax derefter traadte Hr. von Romloff ind i Fridas Værelse. Han saa endnu mere bleg og mørk ud end sædvanligt.

"Den unge Mand derhenne i Nabolaget — Jagermester, eller hvad han er — har friet til dig, han vil gifte sig med dig; hvad siger du vel om et saadant Indfald?"

"Jeg vilde aldrig, aldrig forlade dig, dyrebare Fader," sagde Frida rødmen, men bestemt.

"Det begjærede ikke han heller; han sagde, at jeg skulde flytte til ham i hans Æns, og talede en hel Del smukke Ting, om hvorledes tvende Børn da skulde pleie og hygge om mig. Men jeg sagde ham, at med mit Samtykke skulde du aldrig gifte dig med ham, ikke heller med nogen An-

den, men allermindst med ham."

"Men Fader", vovede Frida at sige, "hvorfor det? Om nu ogsaa han hjertelig elsker dig."

"Elsker mig? udraabte Hr. von Romloff med et Udtryk af Haan i sit mørke Ansigt, "mig elsker Ingen!"

"Vi kunde blive saa lykkelige."

"Vil du gifte dig med ham, nu vel, gaa da affled. Jeg skal ikke holde dig tilbage, men mit Samtykke faar du aldrig. Lykkelig — du lykkelig! Nei, nei, jeg er forbandet, du er ogsaa forbandet, for evig forbandet, og om du gifter dig, er ogsaa din Mand forbandet."

Ved disse Ord saa han saa vild ud, at Frida ansaa dem for Itrin-ger af Vanvid. De vare saa fremmede for hele hendes Forestillings-evne, at hun ikke forstod dem. Et var hende derimod klart: han havde dog talt til hende.

"Fader," sagde hun nu mildt, "jeg vil jo ganske og aldeles gjøre, som du vil. Jeg er jo dit eneste Barn, og skal aldrig, aldrig forlade dig. Vi blive sammen begge, noget Andet tænker jeg ikke."

Hr. von Romloff saa paa sin Datter, saaledes som han aldrig før havde seet paa hende: Kjærlighed og Gaardhed, Bevægelse og Bitterhed kæmpede i disse ellers marmor-kolde Træk. Frida saa det, hun vilde skynde sig og drage ham til sit varme Hjerte — men han vendte sig bort og forlod Værelset.

For Frida var imidlertid dette en lys Stjerne i den mørke Nat. Hun kunde haabe, og bag denne Haabets Stjerne gik en Glædesfol op. Det var intet Nyt for hende, at Wilhelm elskede hende; det havde hun anet al-

lerede, da han var en Ungling; men da hun nu gjensaa ham som Mand, var det blevet hende til Visshed. For ham var det ligesaa, han behøvede ikke at tale med hende derom, han vidste, at hun nu var hans med Sjæl og Hjerte for Tid og Ewigheid, uden at hendes Læber havde udtalt det. Men han vidste ogsaa, at hun vilde leve for sin Fader, at her det Ord: "Du skal forlade Fader og Moder", ikke kunde gjælde, og i hans eget Hjerte var barnlig Frefrygt og Kjærlighed bleven saa dybt indpræget, at han hos hende, som han elskede mere end sig selv, ikke havde villet se nogen Indskrænkning i disse Følelser. Derfor var han gaaet den lige Wei til Faderen for at bede om hans Barn;— blev hans Begjæring afflaaet, maatte han vente, men behøvede han vel at sige Noget til Frida, da han følte, at de vare saa visse paa hinanden?

Var det en Tilfældighed, eller var det Tilfikkelse, at de en og anden Gang gjensaa hinanden, snart i Kirken, snart paa Wei'en, men paa lang Tid talte de ikke med hinanden. Tiden henraandt, Vaaren kom. Om Krig og Rygte om Krig hørte man i denne stille Krog af Verden Lidet eller Intet. De milde Vinde, det unge friske Grønne loffede Frida ud i Skoven. Hun gif dybere ind i dens Skjgger. Træernes Grøne, bevægede af de milde Vinde, hang som Volscharper over hendes Hoved, og den friske Mos udbredte sig som et Tæppe for hendes Fodder — Alt forekom hende som den opvaagnende Naturs Lovpsalmer. Uformærket var hun kommen til en Dalfordybning, hvorom en smal Fodsti slyngede sig, saa smal, at tvende Personer neppe

kunde gaa ved Siden af hinanden, og paa den ene Side begrændset af høie Klippestykker. Dette udgjorde et romantisk, smukt Parti af Skoven, og naar Frida havde Tid, gif hun undertiden hid, fulgte Fodstien til Fordybningens Ende og besteg derefter de tilgrændsende Klipper, som her vare mindre bratte og, idet de kun efterhaanden høinede sig, indbøde Vandrereren til at bestige dem og fra Toppen at nyde en herlig, vidtstrakt Udsigt over Skoven, Søen og Landet paa den anden Side af samme. Da hun idag havde naaet omtrent halvveis, saa hun, at en lurvet Person kom hende imøde, i hvem hun gjenkjendte en Tigger, som hendes Fader nylig med Gaardhed havde vist bort; nu var han beruset og ravede fra den ene Side til den anden. Tydelig gjenkjendte han ogsaa hende, thi han straffe begge Armene ud og sprang leende imod hende. Frida forfærdedes, hendes Hjerte vilde opføre at flaa. Gik hun fremad, saa maatte hun komme lige ind i den Berusedes Favn, vendte hun om, saa vilde han inden saa Dieblikke indhente hende, et Stød blot, og hun havde ligget i Dybet til Venstre, medens de til Høire noverstigelige Klipper truende affare hende Wei'en. Taushed herskede rundt omkring, ingen levende Sjæl kunde se eller høre hende, dog netop Tanken derpaa indgav hende atter Mod. Gud var med hende, til ham overlod hun sig, og, idet hun fortrøstningsfuldt fortsatte sin Wei, var hun nu kommen hen til den ravende Mand. Han stod foran hende med udbredte Arme og spærrede saaledes Wei'en for hende.

"Vær saa god at lade mig komme forbi", sagde Frida alvorligt.

"Jasaa, du kan bede du, men din Fader har ikke lært den Kunst, han", og herved ravede han fra den ene Side til den anden.

Frida bævede. Kom han blot et eneste Skridt nærmere, saa behøvedes kun en ubetydelig Bevægelse for at styrte hende i Dybet.

Paany fattede hun dog Mod og sagde venligt: "Vend om og lad mig fortsætte min Vej."

"Det var rimeligt det", lo Diggeren; "nei, nei, saa let slipper du ikke!"

Frida tog et Skridt tilbage, da skyndte Aaklingen sig imod hende. "Hjælp, Hjælp!" lød det fra hendes Læber, og nu var han blot et eneste Skridt fjernet fra hende. "Jeg kommer, Frida!" raabte en Røst oppe fra Klippen, og i samme Dieblif gled en Skikkelse udover Klippevæggen og stod imellem hende og hendes Forsfølger.

Alt dette skede meget hurtigere, end det her kan nedskrives.

Wilhelms Die hvilede fast paa den Drukne. "Paa Diebliffet vender du om og gaar din Vej, og vogt dig, det er mit Raad, for ikke oftere at fornørlige værgeløse Kvinder. En anden Gang lader jeg dig ikke slippe saa let."

Den Drukne var pludselig bleven ædru og sneg sig med langsomme Skridt derfra. Nu vendte Wilhelm sig til Frida.

Hun var ikke nervebæg, tænkte ikke paa at falde i Afsmagt, men dog havde hun den samme Følelse som enhver Kvinde efter en stor Forskrækkelse; hendes Hjerte bankede voldsomt og bleg støttede hun sig mod Klippevæggen. Wilhelm stillede sig rolig ved hendes Side, og tillidsfuldt

som et Barn støttede hun sig paa den stærke Mand; Blodet kom atter i Bevægelse, og en Strøm af Taarer lettede hendes Bryst.

"Lader os takke Gud", sagde Wilhelm, "at han i rette Dieblif sendte mig hid."

"O, jeg vidste det, jeg vidste det", svarede Frida. Om hun vidste, ikke blot at Gud skulde sende Hjælp, men ogsaa at Han skulde sende Hjælpen gennem Wilhelm, — hvem kan vel afsjøre det?

Nu gik de To første Gang Arm i Arm med hinanden. Rundt omkring var der Tungen, som saa det, uden alene Guds eget hellige Die, og dette behøvede de ikke at frygte.

Der ere Nogle, som sige, at man ikke skal gjøre Noget, som hele Verden ikke gjerne kan se. Vi ville heller sige: "Gjør Tugting, som ikke Guds Die gjerne maa se." Det er Meget, som Verden ikke kan se uden at tage Anstod deraf, fordi den alene ser Gjerningen, ikke Bevæggrunden. Gud ser det Ene saavel som det Andet og dommer retferdigt.

Tag Ordene for Alvor, kjære Læser, med Guds Die er ikke at spørge!

"Hvorledes er det med Deres Fader?" spurgte Wilhelm endelig. "Som sædvanligt", svarede Frida; "dog nei, ikke ganske. Siden — siden De var der sidst, ser han paa mig med et saa rørende Udtryk, opholder sig ogsaa længere i mit Værelse, vistnok taler han ikke mere end før, dog forekommer det mig undertiden, som — som jeg ikke mere er ham saa modbydelig."

Wilhelms Dine straaledede. "Alt skal endnu blive godt, og vi skulle Alle blive lykkelige. Det siger min

Moder mig ogsaa altid. O, hvor hun holder af Dem!"

Og nu talte de endnu meget om Moder Dorothea, om Kathrine og om Wilhelms Forpagtning. Frida drog sin Arm ud af Wilhelms, hun var nu atter stærk og bad ham vende om og gaa hjem.

Svor gjerne havde han ikke fulgt

hende endnu længer; "efter denne Forstrækkelse kan jeg aldrig mer lade Dem gaa alene", sagde han.

Da de strøg efter stillet, og Frida kom hjem, hilsede Faderen paa hende, vistnok paa sin sædvanlige korte Maade, men han hilsede dog, og dette gjorde, at hun følte sig rigtig lykkelig. (Fortsættes.)

Dukring Kap Horn.

Billede fra Epen, indsendte til "For Hjemmet".

Efter i en Tid at have krydset mod temmelig stærke Søndenvinde paa Veien mellem Montevideo og Kap Horn befandt vort Skib sig en smuk Sulcasten lige under den i Nærheden af Kap beliggende Staten-O, hvis gulte Klipper og høie snebedækkede Toppe vi med Interesse betragtede. Dækket var smukt renvasket og ordentlig opryddet. Mandflabet havde sluttet med alt Arbeide, for at Enhver kunde faa benytte Selligastenen, som han selv ønskede.

Efter som Solen nærmede sig den vestlige Horizont, stilnede Vinden mere og mere af, og da den dukkede ned i Oceanet, var det blifstille; en let Laage syntes at forbinde Himmel og Hav, saa at man med lidt Indbildningskraft godt kunde forestille sig, at vort Skib svævede midt i Rummet. De hvide Seil hang slappe ned og sloge imod Masterne og Banterne, som om de ret vilde hvile ud og samle nye Kræfter til en Dybt med Njord, Bindenes Gud. Enkelte Stjerner begyndte

lidt efter lidt at tindre mat gjennem den tætte Laage, og i den blaa Sø blev den sunkende Morild synlig ved Bevægelserne af de Fiske, der i store Stimer omsværmede vort Skib.

En underlig klagende Lyd hørtes af og til i den stille Nat, undertiden næsten lige ved Siden af Fartøiet, undertiden langt borte. Vi vidste ikke, hvad Marsagen kunde være, og troede endog en Tid, at det var Mennesker, som vare i Gævnød. En gammel Matros, der hidtil havde ligget og sovet, men som nu med Piben i Munden og Hænderne paa Nyggen aloorlig kom gaaende forud, fortalte os, at de underlige Skrig hidrorte fra det forliste Mandskab ombord i "den flyvende Hollender", der her under Kap havde lidt en saa frygtelig Straf for de Bespottelser mod Herren, som Skibets Kaptein havde udfødt, fordi han ikke saa hurtigt, som han vilde, kunde komme forbi dette stormende Forbjerg. Siden den Tid hørtes næsten hver Nat de

elendig: Matrosers Skrig, som her maa svømme omkring, skæmpende for sit usle Liv mod Bølger og Hav- uhyrer indtil den yderste Dag, da de skulle blive jørføste og frelse.

Det lod dog ikke til, at denne Fortælling vandt stor Tillid hos de Omkringstaaende; thi de rystede paa Hovedet, og Nogle begyndte endog at gjøre Indvendinger imod, at Mennesker saaledes skulde kunne leve som Fiske i Vandet uden Mad og Hvile, ja ikke engang faa en Nibe Tobak. Gamle Hans, det var Matrosens Kæbe, var med Lænselighed disse Modsigelser, indtil en af de "Grønne"*) ogsaa sagde sit Ord med i Laget og sagde, at det dog var Stude, at en saa klog Mand som gamle Hans kunde tro paa slikt Sludder. Da blev der en Ende paa Hans's Lænselighed; han greb med vrede Blikke den Grønne i Ørene og vilde vist have rystet ham temmelig alvorligt, hvis ikke en af de Ældre havde lagt sig imellem og befriet den Ulykkelige, der havde haft sine Øren i saa nær Berørelse med Hans's haarde Næver.

Et lydeligt Skrig lige ved Siden af Fartøiet gjorde pludselig Ende paa Samtalen. Vi bødte os alle udover Kællingen for at opdage Marsagen. Gaaden blev løst; thi vi saa nu tydelig, hvorledes Lyden ikke kom fra et Menneske eller en Mand, men fra en—Fugl, der

i Mængde findes i Nærheden af Kap, nemlig Pinguinen. Denne mærkelige Søfugl har kun Stumper af Vinger; men om den saaledes ikke har faaet Evne til at svinge sig i Veiret, er den desto bedre paa sin Plads i Vandet. Her tjene Vingerne den som fortræffelige Fin- ner, og saa stor er dens Udholden- hed i at svømme, at man kan træffe den flere hundrede Mile fra nær- meste Kyst i det øde Hav. Hurtig som en Pil dukker den op og for- svinder atter lige saa hurtig i Van- det, saa at det neppe er muligt at skjæln den fra en muntret legende Fisk. Paa Land er den derimod noget klodset, da dens Ben sidde saa langt bag paa Kroppen, at den maa staa opreist for at bevare Li- gevægten; idet den bruger Vinge- stumperne som Forben, kryber den saa raft opad de græsbevogede Klip- per, at man ved første Blikkast gjer- ne kunde antage den for et firfø- det Dyr. Pinguinen svømmer lige til 70 Grader sydlig Bredde og sy- nes at tilbringe Vinteren paa Havet. Den lever af Fisk og af den store Mængde lavere Dyr, som findes langs Islandets Kyster og i de uhyre undersøgte Skove paa disse Kanter. Vi havde ofte haft Anled- ning til at se disse mærkværdige Fugle, siddende opreist i store Flokke paa de mange Skær og Holmer, som vi havde passeret. I stille Veir pleier da Mandstabet gaa i Baade- ne og forsynede med lange Stænger eller Næver at lande paa Den, hvor de ubehjælpelige Dyr for sent søge at undfly Faren. Nogle vældige Slag til Høire og Venstre af de ivrige Tøgere bedækkte snart Den med Fugleslig, der drages ned til

*) Da mine Læsere maaste ikke ere be- kendte med de tekniske Udtryk i Sp- sproget, vil jeg her bemærke, at Dr- det "grøn", brugt om Personer til Sp, vel ikke just er et Hædersnavn, men dog heller ikke skæmmes No- gen; det betyder simpelthen, at den, man kalder saa, endnu er uer- faren i den ædle Spmandskunst.

Baadene og roes under Sang og Jubel ombord i Fartøiet. —

Gamle Hans havde imidlertid klogelig trukket sig tilbage til Ruffen, hvor han kort efter blev funden paa sin Kiste i dybe Tanker, vøgende sin Pibe.

Zugen ombord lagde sig den Aften før Midnat. Efterat otte Glas var slagen, ringedes der til Andagt, og hele Mandskabet med Undtagelse af Nor- og Udfiskmanden begav sig ind i Kabytten, hvorfra snart en kraftig Psalmesang tonede ud i den stille Nat. Den øvrige Del af Vagten tilbragte jeg sammen med Hans oppe paa Bakken, hvor Tiden hurtig gled hen under livlig Samtale om det fjerne Hjem langt oppe imod Nord og om vore Slægtninge der. Tilfids foreleste Hans et Stykke af Luthers lille Katekismus, som han altid tilligemed Psalmebogen lærte med sig, og hvis Blade af den hyppige Brug havde faaet et temmelig mørkt Udseende.

Saaledes feirede vi den Julkaften.

Det var Nytaarsaften. De foregaaende Dage havde vi krydset imellem Staten-D og Kap Horn. Vi befandt os nu tæt under dette berømte Fjerg, hvor saa mangen en Sømand har fundet sin Grav. Sort og truende styrter den ensomme, vældige Fjeldmasse mod Syd næsten lodret ned i Søen. Medens Sldlandets Bjerge i det Hele frembyde sønderrevne Formationer og ofte ende i skarpe, tallede Tander, ender Kap Horn i en eneste afrundet Bjergtop; uden Spor af Plantervæxt, øde og ubeboet, ja vel endog utilgængelig for de Vilde, trodser den stakte Klippe Sydishavets

Storme. Ikke engang de tallose Starer af Søfugle, som opfyldte disse Høve, bygge Nede her.

Denne Helligaften var en fuldkommen Modsetning til den forrige; ligesaa stjerneklar og stille som hin havde været, ligesaa mørk og stormende var denne. Efter som Mørket faldt paa, begyndte Vinden at tiltage i Styrke. Det ene Seil blev fastgjort efter det andet, og da den første Nattevagt kom paa Dækket, vare kun Mærseileene, Fokken og Mesanen tilbage. Den Del af Mandskabet, der havde haft Eftermiddagsvagten, og hvortil ogsaa jeg hørte, fik ikke Lov at gaa tilkøds, men kun til i fuld Klædedragt at lægge sig paa sine Kister, færdige til at løbe ud paa første Kommandoord.

Gamle Hans og jeg, som vare Kvikamerater, tvøvede ikke længe med at efterkomme denne Befaling, men sadde strax efter i saa god No og Mag, som Skibet vilde tillade, paa vore Kister. Hans tog som sædvanlig om Aftenen sin lille Katekismus op og begyndte at læse hvit Luthers lille Aftenbøn og denne Aften ogsaa i "Cententferne" om "Evangeliets", hvorpaa han noksaa rolig efter at have surret sig fast slumrede ind.

For mig var det dog ikke muligt at sove. Jeg sad og stirrede paa den gamle Mand, som laa der paa Kisten og sov, ligesaa rolig og tilfreds som hjemme hos "gamle Kari og de Smaa", om hvem han saa ofte talte, og hos hvem hans Tanker saa gjerne dvelde. I Tankerne udmalede jeg mig det lille røde Hus med den vakre Høve, hvor Hans havde sin Bolig, og hvor hans kjærlige Husfru vist taften opsendte mange Bønner for sin Mand.

Et lydeligt Strald forud vakte mig af mine Drømmerier. En Bølge er brudt ind over Skandseklædningen og tårner nu mod Ruffen, som den fylder med Vand, efter at have slaaet ind Døren til Lubart. Lyffelignvis staar Døren i Lø aaben, saa at det meste Vand strax skyller ud igjen. Spillet Skue frembyder ikke nu vort lille Hus! De fleste Kister med sine respektive Eiere ligge hulter til bulter paa Gulvet; nogle Kister med Bunden i Veiret, andre med Laaget aabent have udtømt sit Indhold hen over det vaade Dæk. En liden Jungmand, der seilede paa sin Kiste fra Lubart hen til Døren i Lø, og som maasse var kommen endnu længere, hvis ikke en af de Ældre havde holdt ham fast, indbrød noksaa fornøiet: "Hurra, idag flytte vi". Underkøierne vare fulde af Vand og Sengklæderne gjennemvaade. Kun gamle Hans laa lige rolig. Den stærke Allarm havde ikke formaaet at vække ham; hans Kiste var heller ikke rokket, da han havde været saa flog at surre den fast. Stormen tiltager mere og mere. Alle Mand kaldes ud paa Dækket for at give op og fastgjøre alle Seil med Undtagelse af Storstumpen.

Derude er det bølgeomrødt. Den ene Bølge efter den anden bryder hen over Dækket. Stormens Svinen og Skrogets og Masternes Knaagen blander sig med Matrosernes Raab. Seilene ere nu "givne op i Sivtonge og Gaardinger". Et Par af Mandfabet begive sig agter til Mesanen, medens Resten iler til Fokken og Mærseilet. Gamle Hans, den foromtalte "Grønne" og jeg befinde os paa Fokkeraaen i Lø.

Stormen raser værre end nogenfinde. Den uhyre Fok slaar og larmer, som om den af alle Kræfter vilde modstaa vore Anstrengelser. Under os bruse de vældige Bølger, hvis Skumtoppe af den stærke Morild erholde et glimrende Skin.

Den Grønne, der befinder sig paa Koffen af Raaen, fordi Seilet her er lettest at gjøre fast, udstøder pludselig et Skrig, og til vor Forærbelse se vi ham strax efter falde bagover. Vi anse ham for Dødens visse Bytte, men, Gud være lovet, han hænger. Hans ene Ben var viklet sig fast i en Seiling. Hurtig som Lynet er Hans derude og griber ham. Han er frelst. I næste Diebtik faar Skibet en voldsom Overhaling, og Hans, der maasse i Glæden over at have frelst et Menneskeliv ikke holdt sig fast nok,—tumler ned.

Det fortner for mine Dine; — jeg vil ikke tro dem. Hans overbord! Min gamle fjære Ven der havde hjulpet mig saa mange Gange og vist mig tilrette som en Fader, var druknet. Ned for han; et Pladst i Vandet, en gylden Kredts i Bølgerne, hvor han var falden, og Alt var forbi.

Der var naturlignvis ikke at tænke paa nogen Redning. Kling! Klang! Kling! Klang! Iod det i Skibskloffen forud. Den havde sønderslidt Strengen, som holdt dens Hammer, —det var, som om den vilde ringe over gamle Hans. Den vedblev ogsaa at ringe hele Matten paa Grund af Skibets heftige Slingringer.

Seg gik ind i Ruffen, da vi nu ikke havde mere at bestille; jeg stirrede paa Hans's Kiste; der laa hans

Katekismus. Ved at slaa den op traf jeg paa det Bibelsted, som Hans saa mange Gange havde læst for mig: "Thi saa har Gud elsket Verden, at han har givet sin Søn, den enbaarne, paa det at hver den, som

tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv".—

Saaledes feirede vi Nytaarsaften. En Maaned senere laa vi til Ankers ved Chinhas-Derne under Kyften af Peru.

Hans Egede.

Et Livsbillede fra den norske Kirke.

(Fortsættelse.)

Lige fra Begyndelsen havde Egede med stor Iver som Koloniens Formand stræbt at befordre Kompagniets Bedste og Handelens Fremme. For at formindske Udgifterne til Koloniens Forsyning fra Fædrelandet, blev der jævnlig holdt Folk ude for at skyde Hensdyr, Hare, Kyper, fiske Lag i Elvene, Torst og anden Fiske i Fjordene og Helleflyndre paa Grundene indtil 4—6 Mile fra Land, fremdeles for at sanke Æg paa Holmerne og Drivtømmer langs Strandene. Og for Handelens Skyld blev der idelig gjort længere og kortere Baadrejser omkring mellem Grønlanderne for at tilkøbe sig Spæk og Skindvarer. Ved Kolonien var en "Kjøbmand" ansat, som nærmest skulde forestaa Handelen; men Egede havde dog Overoplynet med det Hele, og ved sin Omgang med de Indsødte lagde han altid an paa at indhente Oplysninger, som kunde komme Handelen tilgode osv. I Regelen kom der to Skibe hvert Aar fra Fædrelandet; de udlossede de til Kolonien medbragte Sager toge ind de indhandlede

Grønlandsvarer og skulde saa fortsætte med Handel med Grønlanderne langs Kysten og tildels med Hvalfangst paa Havet, ligesom de hollandske Skibe. Men ofte berettes det, at de norske Skibe kom for sent, efterat Hollænderne havde opkjøbt alle Handelsvarer; det lod i det Hele til, at de norske Skippere ikke befode den Driftighed og Udholdenhed, som her krævedes. Nok er det, at det Bergenske Kompagni stadig led Tab. Hertil kom ogsaa det betydelige Tab ved Forliset af et Skib forrige Sommer. Følgen var, at Kompagniet, trods den Begunstigelse og Hjælp, det havde nydt af Regjeringen, nu frasagde sig den grønlandske Koloni og Handel og gausse opløste sig. Dette fik Egede vide paa den Maade, at der i dette Aars Sommer (1727) istedetfor Skibe fra Kompagniet kom to Skibe, som Kongen havde ladet udruste (fremdeles i Bergen) for at forsyne Egede og hans Folk med Proviant og andre Fornødenheder. Der fulgte ogsaa en kongelig Kommissær med, som skulde underjøre det hele grøn-

landste Væsen og overveie, hvad der videre var at gjøre for at holde Foretagendet i Gang.

Denne samme Sommer gik Albert Top tilbage til Fædrelandet. Han var svag af Hælbred og holdt ikke ud at være længer i Grønland. Men Egede giver ham godt Skudsmaal som en flittig, tro og retsindig Guds Tjener.

Næste Sommer, 1728, kom Kongens store Iver for Missionen og Kolonien tilsyne. Først kom to Skibe som fæddanligt, udrustede i Bergen og bestemte til Handelens Fortsættelse. Dernæst kom fra Kjøbenhavn et Orlogsskib, som foruden 2 Missionærer, Hr Lange og Hr. Milhaug, medbragte Folk og Midler til at sætte Kolonien i fuld Stand. En liden Fæstning skulde anlægges til Forsvar mod saadan Vold og Anmædelse som den, Hollenderne havde tilladt sig paa Nepisene. Med Skibet fulgte en Guvernør over hele Kolonien, en Kommandant med Soldater til Fæstningens Besætning, forskjellige Besjente og Haandverkere, endelig en Del giste Folk, dels frivillige, dels Mænd og Kvinder, som vare tagne ud af Straffe-Anstalter i Kjøbenhavn og fatte paa fri Fod paa den Betingelse, at de skulde lade sig aeglevie og gaa med til Grønland, for at Landet ved dem kunde blive befolket. Orlogsskibet skulde reise hjem samme Sommer, men et mindre Skib skulde overvintre ved Kolonien, en Galliot nemlig, under Kommando af Løjtnant Richard, som var fulgt med for næste Aar at gjøre et Forsøg paa Østerbygdens Opdagelse. Der var ogsaa sendt Heste med til Brug for Guvernøren, som fra Kolonien af skulde forsøge

at finde frem til Østerbygden over Land.

Den 7de August ledsagede Egede og hans Hustru sin ældste Søn ombord paa Orlogsskibet, med hvilket han skulde reise til Kjøbenhavn for der at fuldende sine Studier. Og med ham fulgte den før omtalte Poet, nu døbt under Navnet Kristian, samt hans Kone og endnu to Grønlændere og en Grønlænderinde, Alle døbte. Selv ønskede de at se sig om i Verden, og Kongen havde allernaadigst begjæret at faa sig nogle Grønlændere tilsendte.

Efter lang Søgen havde Egede udseet sig et nyt og bekvemmere Sted for Koloniens endelige Anlæggelse, et Par Mile indeufor den Ø, hvor han hidtil midlertidig havde boet, og paa det Sted havde han allerede begyndt at bygge et Hus af Sten og Ler, 27 Alen langt og 16 Alen bredt. Dette Bygnings- Arbejde blev nu paastyndet, da baade den gamle Koloni skulde flyttes derhen, og de mange Nykommere skulde være der den første Winter. Disse sidste maatte imidlertid holde til i Telte og smaa Hytter, og det til langt ud paa Høsten, og da alle brugelige Materialer af Koloniens gamle Huse maatte tages med og bruges til de nye, maatte Egede selv med Kone og Børn lige til Udgangen af September tage tilfakke med en aaben Pakbod, hvor Regn og Vind slog ind paa dem. De vare da glade ved omfider at faa flytte ind i det netop færdige Stenhus, saa betænkelig fugtigt dette end var. Den nye Koloni fik efter den gamle Navnet "Godthaab".

Ud paa Høsten begyndte mange af Folkene at blive syge; thi saavel

den vaade Sommer, da de havde maattet ligge ude i Telte, der ikke kunde holde Regn og Vind ude, som ogsaa det fugtige og usunde Hus, de nu maatte bo i, havde bidraget meget til de arme Folks Svagthed, saa at næsten Alle vare ilde plagede af Skjorbug, og Flere døde. Desuden havde de Mangel paa Brænde, saa de lede meget af Kulde.

Foruden al denne Elendighed havde Egede megen Sorg og Uergrelse af de mange Folk, som det i Kjøbenhavn udtænkte nye Kolonisations-system havde skaffet ham paa Galsen. Han klager over "stor Misforstand og Uforligelighed, som ikke burde været", og om "Ugudelighed, som øvedes af mange af de gemene liderlige Folk". Det skrækelige Misgreb hevnedes sig saaledes snart. Tilfældt udbrod (i Januar 1729) et formeligt Mytteri mellem Soldaterne. Iblandt disse var der Folk af fremmede Nationer, og af Saadanne ligesom af de medsendte Forbrydere kunde der ikke ventes noget Godt. Stemningen imellem dem var i det Hese taget slet; de tænkte kun paa med første Leilighed at komme fra Land, navnlig vendte Forbitnelsen sig mod Egede, hvem de ansaa for Ophavsmanden til al deres Elendighed, og der skulde endog være hørt Trusler mod hans og Gubernørens Liv. En af de Mistænkte blev arresteret, og Naadet maatte beslutte selv tilligemed Koloniens Betjente at holde Vagt om Natten. "Dg det var beklageligt, at i den Sted vi for vilde Folk og Hedninger, iblandt hvilke vi boede, kunde lægge os ned og ove tryggelig, endog naar man

reiste langt bort fra Kolonien med saa Folk, saa kunde vi blandt vore Egne, som vilde kaldes Kristne, ikke være sikre paa vores Liv.— Dg hvis den gode Gud ikke havde lagt de fleste af dem paa deres Syge-Senge, de skulde da uden Tvivl have fuldkommet deres onde Forsæt". Men netop nu rasede Sygdommen paa det Værste, saa der neppe var Folk nok oven Senge til det daglige Hus-Arbejde. Inden Udgangen af April Maaned var der ialt paa den nye Koloni død 40 Menneker, og forholdsvis aller-mest blandt de Nykomne. Tidligere Udskielser med Drukkenskab osv. havde gjort dem mere uskiftede til at udholde Gjenvordighederne her. Ud paa Foraaret bleve nogle af de Syge førte ud til Grønlænderne og indlogerede hos dem, dels fordi det var varmere i deres Huse, dels fordi Kochlearen, denne mod Skjorbug saa fortræffelige Urk, tidligt spirede frem paa de af allehaande Urenligheder gjødede Tomter omkring Husene. Midlet viste sig ogsaa virksomt, thi alle disse Syge kom sig.

Under denne Elendighed krepere de ogsaa de Geste, som vare hidsendte for at bruges ved den paatænkte Opdagelses-Reise til Østerbygden.

I disse Forførdelsens Dage havde dog Egede Tid og Tanke tilovers for Grønlænderne. — Under et af sine Besøg til dem, paa den gamle Kolonies Ø, maatte han optrede med Myndighed og Strengthed. I et af Husene havde nemlig en hel Del giste Folk holdt ligesom et Selskab, hvor de gausste uden Skj, under Trommespil og Sang, havde hengivet sig til Udydsfheds-Synd. Dette fik Egede høre; han kaldte

dem for sig, anstillede Forhør, fik Sandheden frem, foreholdt dem deres Skyld og rensede dem for, at de vilde indbilde ham, at de troede, medens de dog fremturede i sin forrige onde Sædvane. Endelig lod han dem ved en af sine Følk fatte paa deres bare Krop, hvilket de optog med Taalmodighed og Løfte om Forbedring.

Siden den ældste Søn Paul var reist til Kjøbenhavn, havde Egede i Løbet af Vinteren begyndt at lade sin næstældste Søn, Niels, reise ud til Grønlandene og læse for dem. Han var født i Maret 1710, var en raff og begavet ung Mand og blev siden en Missions-Melt, som erhvervede sig Grønlandernes ubegrændede Agtelse baade ved sin fyndige Prædiken og ved sin Uforfærdethed og store Legemskraft. Der gik det Sagn, at Daaben ikke bed paa ham, og ingen af de mange Ankefoker, som han pryglede op, turde nogensinde tænke paa Hevn. Han talte Grønlandst som sit Modersmaal.

I de to nye Missionærer havde desuden Egede faaet en god Medhjælp. I Forening med dem overveiede han nu, hvorledes Kristendommen bedst kunde forplantes blandt Grønlandene, og fik derved i Begyndelsen af 1729 bragt Daabs-Spørgsmaalet, som havde ligget ham meget paa Hjerte, til en endelig Afgjørelse. De 3 Præster bleve enige om følgende Punkter som grundede i Guds Ord samt i Apostlenes og den ældste Kirkes Praxis:

at de herefter i den Herres Jesu Navn vilde døbe de umyndige, spæde Børn, hvis Forældre ei blot selv gave den kristelige Lære Bisfald,

men ogsaa vare villige til at opofre den Herre Jesu sine smaa Børn; at de vilde handle ligedan med de noget ældre, som kunde tale og skjønne, naar de ensfoldig havde fattet vor kristelige Troes fornemste Hovedstykker;

og ei mindre med de Gamle selv, naar disse, næst fornøden Fattelse og Forstand af den kristelige Lære, kunde give noget Tegn til en ret Andagt og Alvorlighed i sin Saligheds Sag samt Begjærighed efter dette høiværdige Salighedsmiddel.

"Denne Missions-Konferents er et Glædespunkt i den grønlandske Missions Historie", siger Dr. Rudelbach; "neppe skal nogen Decision (Afgjørelse) af et høist vanskeligt Punkt kunne nævnes, der var affattet med dybere Indsigt i Guds Ord og mere samvittighedsfuld Nøiagtighed; den giver os et ret Indblik i de første Missionærers Arbeide og Kamp". Missionskollegiet hjemme stadfæstede ogsaa Beslutningen, idet det som Grundbetingelse opstillede: "at Forældrene hverken maatte lokkes eller tvinges, men at det skulde være deres eget frie Samtykke", og fremdeles bestemte, at der skulde sees paa, at Forældrene ikke af nogen Overtro begjærede Daaben som et udbortes Læge- eller Tryllemiddel, og at Forældrene maatte forbinde sig til i sin Tid at lade disse Børn komme til Kristendoms-Undervisning.

Fjorten Dage efter var Egede ude paa Nerne i Nærheden af den gamle Koloni og besøgte de Grønlandere, som han i de foregaaende Aar mest havde arbeidet med. Og her begyndte han da i Jesu Navn at iværksætte hin Beslutning angaaende Barnedaaben. Paa et Sted boe

de 34 Familier, og i dem fandtes 16 Børn under 3 Mars Alderen. Forældrene vare strax villige til at lade dem døbe, begjærede ogsaa selv at døbes, om det maatte tilstedes dem, sigende, at de visselig troede, hvad de havde lært om Gud. De gave sig dog tilfreds, da der svarede dem, at de først maatte undervises noget mere. Men Børnene bleve døbt. E. lod Forældrene selv holde dem over Daaben, svare paa Børnenes Begjære og give dem Navne. Efter Forretningen formanede han dem, at de vel maatte vogte sig for at forarge Børnene eller forføre dem til at overtrede Daabens Pagt, men heller undervise dem om Gud, og selv øve sig i Gudsfrøgt, saa at ogsaa de med Tiden kunde erholde Daabens Naade.

Derfra reiste Egede til et andet Sted i Nabolaget, hvor der boede 15 Familier, der lige villig lode sine Smaa, 6 i Tallet, døbe.

Paa denne Naade optog E. i Løbet af dette Mars Foraar ialt 42 Børn i den hellige Daab.

Sidst i April og først i Maj gjorde Guvernøren med Følge en Tur ind til nærmeste Fjordbund og videre op i Landet for at undersøge Bestaffenheden der, om det ikke skulde være muligt at komme tvers igjennem Landet til Østerbygden. Men han kom ikke langt, før han fandt det, som Grønklænderne havde sagt: Landet overalt bedækket med Is, og denne fuld af dybe Sprekker samt saa glat og ujævn, at de neppe kunde sætte Foden paa den. Noget Tid efter gik Løitnant Richard under Seil med Gallioten for, som før nævnt, at forsøge at naa Østerbygden fra Søsiden.

Det var ved Nepisene eller den tidligere nordre Koloni, at den paa-tænkte Fæstning skulde bygges. Med et Skib, som ud paa Baaren kom til Kolonien, reiste Guvernøren med Fæstnings-Kommandanten, Soldaterne og Flere did. En Kjøbmand var ogsaa med for at forestaa Handelen med Grønklænderne der. Og saa Missioneren Lange reiste med til den nye Koloni, og han fik siden paa Begjæring den anden Missionær Milhaug til sig. Paa den gamle Koloni, hvor det nys havde været saa folkomt, blev kun 9 Mand tilbage foruden Egede, Kjøbmanden med Assistent og Chirurgen.

Mandskabet blev, paa en Mand nær, stadigt brugt i Handclens Tjeneste, paa Baadreiser ofte mange Mile horte. Egede havde altsaa liden Hjælp af Koloniens Folk til sine Reiser. Det gif endda an, saalænge det var Sommer; thi da kunde han sætte sig i en liden Tolle og lade sin Søn og en af sine Grønklænder-Gutter ro ud til Zerne eller ind i Fjordene, hvor Grønklænderne boede. Men da Vinteren kom, kunde dette ikke længere gaa an. Han lod, da sin Søn, der jo allerede længe havde hjulpet ham i Undervisningen, gjøre Følge med Kjøbmanden for at læse med de Grønklædere, de kom til. Og i dette Mar begyndte Egede tillige at bruge en af de Grønklænder-Gutter, han havde opdraget, som Kateket eller Religionslærer. Det var den Fredrik Kristian, som Albert Top havde døbt paa Nepisene, og som siden bestandig havde været hos Egede. Begyndelsen var, at da E. engang havde Besøg af nogle Grønklædere, som boede inde ved den gamle Ko-

loni og hørte til hans sædvanlige Katekismus-Lærlinger, saa lod han Gutten følge med dem ud for at læse med Børnene der. Han kom hjem efter en Uges Fravær og fortalte, at ogsaa de Vogne sade og hørte med Agtsomhed paa ham og selv mindede ham paa at læse med de Smaa baade Aften og Morgen. Siden reiste Fredrik Kristian ofte i dette Grinde, ganske alene, som andre Grønklændere roende i sin lille Kajak.

Vinteren gik dog ikke hen, uden at Egede selv fik gjort nogle Ture til Grønklænderne, baade ude ved Havkanten og inde i Fjordene. I flere Husse traf han kjendte Folk, og han kunde her fortsætte med at døbe sine Katekismus-Lærlingers Børn. Ogsaa nu vilde de Vogne døbes med, Noget, som dog ikke kunde tilstedes dem endnu.

Meget ofte kom ogsaa Grønklænderne til Egede paa Kolonien. Engang kom et Par Ægtefolk med et nyfødt Barn; Egede havde før døbt to Børn for dem, og nu var det deres Vrende at faa dette ogsaa døbt, for at det, som Moderen udtrykte sig, tilligemed de andre kunde komme i Guds Rige.

Ud paa Sommeren 1730 opstod atter Frygt og Bekymring paa Grund af, at det varede saalænge, inden der kom Skibe fra Fædrelandet. Omfider ankom et Orlogs-Skib. Det skulde hente Guvernøren samt Krigsfolket hjem igjen, saasom man havde ffjønnet, at her ikke var Brug for dem; derimod bragte det en Mængde Bygningstømmer til Husse for i skandske Familier, som næste Aar skulde nedfattes paa de gamle Korffes Tomter — et Vidnesbyrd om

Hans Majestæet Kongens vedvarende store Iver for og Forventninger om det grønlandske Koloni-Anliggende. Skibet lagde sig i Winterleie ved Godt-Haabs Koloni.

Mange trostelige Erfaringer styrkede nu og da Egedes Sind, efterat han havde faaet Daabs-Spørgsmaal-let afgjort. Det syntes, som om Solen gik høiere op over Grønlands Fjelde. Saaledes kom, da E. engang var ude paa Nerne omkring den gamle Koloni, en Mand til ham, som forrige Winter havde boet i Disso-Bugten længere nordpaa. Denne Mand bragte en Hilsen til E. fra Folket der nord: "Sig til Taleren:" — saa havde de sagt —, "at han kommer nord til os at bo, thi her er et bedre Land og flere Folk end der før, hvor han er. Han skal faa hos os Alt, hvad de andre Skibe pleie at faa; thi de kan ikke sige os noget, som er af Betydende, ei heller tale om andet end Spækt. Vi ville og gjerne grundelig undervises om den store Skabere, om hvilken de have fortalt os, som have talt med ham."

"Hvem — siger Egede hertil — vilde ikke af saadan mærkværdig Tale og Sendebud lade sig bevæge, i et frugtbringende Haab, at gjøre Gud og Skaberen bekjendt paa det Sted, hvilket at gjøre, jeg ikke da var istand, men ønskede og haabede i Fremtiden ved Andre at maatte se."

Forhen er berettet om Egedes idelige Bestræbelser for at faa Grønklænder-Børn til Opfostring og Opdragelse. Ofte mislykkedes Forsøgene, idet Forældre eller Skægtninge efter kort Tids Forløb kom og toge eller listede dem bort igjen. Men af de mange Forsøg lykkedes dog jævnlig nogle. Søndagen den

29de April 1731 kunde E. saaledes døbe en Gut, han havde haft i halvandet Aar, samt to Piger, den ene ham og den anden Kjøbmanden tilhørende. De fik Navnene Paul, Sara og Sofie, og alle tre udviste, Gud ske Være! stor Andagt under Daabens Forretning.

Det Skib, som havde overvintret, skulde som sagt hente Krigsfolket hjem. 3 Mai Maaned seilede det derfor nordover til Nepisene. Egede fulgte med for at se til Præsterne og de andre Folk, som skulde forblive paa den nordre Koloni og fortsætte sin Gjerning. Formedelst Modvind og Storm skulde denne Rejse blive usædvanlig lang og besværlig; først efter 3 Ugers Forløb naaede de frem til Nepisene.

Men nu formørkedes pludselig Himlen. Paa Nepisene modtog Egede et Sorgens Budskab, som de hollandske Skibe havde bragt: hans naadige og fromme Konge, Frederik den Fjerde, var død den 12te Oktober 1730 paa Kristi, sin Forløfers, Tro. Dette gik Egede saare til Hjerte; thi ingen i Hjemmet havde interesseret sig mere for den grønlandske Mission end "den højsalige Herre", Kong Frederik selv. Engang, da man forestillede ham, at Beføstningen ved Foretagendet var større end Indrægterne, havde han svaret: "Men om blot en eneste Sjæl derved kan vindes for Guds Rige, er Beføstningen ikke for stor".

Dg nogle Dage senere kom et af hans Eftermand, Kristian den Sjette (1730—1746), udsendt Orlogsskib, ført af Løitnant Gerner, som bragte det Budskab, at ikke alene Krigsfolket, som før bestemt, men at alle Folkene skulde rejse hjem,

og begge Kolonier ophæves, Alt for den store Beføstnings Skyld, der hidtil syntes at være forgjæves anvendt paa Grønland.

"Dette — skriver E. — var mig ret en saare bedrøvelig Tidende, og gik mig saa høit til Hjerte som ikke nogen Ting i Verden, anseende al anvendt Flid og Møie paa de arme vankundige Menneskers Oplysning at være spildt og forgjæves. Dg endstjøndt høistbemeldte Kongelige Majestæt bevisste mig den Naade, at det maatte staa til mig selv, om jeg vilde følge med eller i Grønland efterblive, desligeste allernaadigst tillod, at nogle af Koloniens Folk maatte blive hos mig, om de vilde: saa vare dog Konditionerne saaledes, at ingen Fornuftig sig dertil kunde resolve; thi os var ikkun et Aars Proviant allernaadigst forundt, og derhos betydet, at ingen Assistance mere af Kongen var at forvente. Sligt satte mit Sind i allerstørste Confusion (Forstyrrelse), allerhelst siden jeg maatte fornemme, at ingen af Folkene stod til at persvadere (overtale) at blive hos mig. Ugjerne vilde jeg forlade Grønland; thi de arme Grønlandere, besynderlig de Smaa, som vare døbte (hvilke vare ungefær 150 Stykker) laa mig saa nær paa Hjerte, som nogenfinde Børn kunde ligge en fjer Moder paa Hjerte. Dg huer retsindig Kristenmenneske maa tænke, jeg havde høist Marsage dertil; men jeg saa den pure Umulighed for Wine, hvis mig ikke blev accorderet Folk og tilstrækkelig Proviant og givet Forsikkring om fremdeles allernaadigst Assistance og Forsorg."

"3 sllig Betyrning og Sindets Forstyrrelse forlod jeg Nepisene og

med den fra Godt-Haab ankomne store Baad gav mig paa Hjemveien igjen den 20de Junii og kom den 27de dito hjem til Kolonien igjen. Ved Hjemkomsten befandt jeg, at min kjære Hustru havde i min Vortebærelse været hel upasselig, og i dens Sted jeg havde ventet, at hun skulde bleven tilfreds dermed, at hun igjen maatte kommet fra det haarde Land, fornam jeg, at det gik hende ligesaa nær til Hjertet som mig, at vi skulde forlade Grønland og at hun gjerne med mig vilde efterblive, om ellers mulige Vilkaar blev os accorderet. Hvad var nu for mig at gjøre? uden at befale Sagen udi den almægtige Guds Haand, og i Troen bede, at han af sin Naade og Barmhertighed vilde lave og føie Alting saaledes for mig og det uslykfalige Grønland, saa hans allerheligste Navns Ære dog maatte befordres."

"Den 5te Julii, da der kom nogle Grønlandere til os og besøgte os, spurgte de mig, om det var sandt, at vi vilde reise fra dem? Jeg svarede Ja, at det var saa Kongens Willie. De spurgte atter, hvorfor Kongen ikke vilde, at vi skulde blive der i Landet hos dem? Jeg svarede: Fordi han havde hørt, at de lidet forbedredes og forfremmedes af al den Undervisning, de havde nydt af mig, og ei skjattede meget om Gud, men levede efter deres gamle Vis. Herpaa svarede de mig igjen: at de, som havde sagt Sligt for Kongen, vare store Løgnere; men du, sagde de til mig, ved jo selv, at vi slittelig have givet Alt paa din Undervisning osv. Bad mig dernæst, at jeg ikke vilde forlade dem, men lade Kongen vide, hvor skikke-

lige Folk de vare, og at de holdt meget af Kongen osv."

Efter at have indtaget samtlige Folk og Eiendele paa den nordre Koloni, Nepisene, kom begge Skibene til Godt-Haab for at gjøre ligesaa her. Men først forsamledes alle Medlemmerne af Raadet, Guvernøren, Fæstnings-Kommandanten, den Kaptein og den Løitnant, som førte de to Skibe, Egede selv, hans to Hjelpe-Prestes, samt Kjøbmanden eller Bogholderen, og i dette Møde fremlagde Egede en skriftlig Forsikling, hvori det blandt Andet heder: "Endog ingen ønskeligere Leilighed kunde være for mig, naar jeg alene vilde henje til min og Mines timelige Fornøielse og Velgaende, at komme fra denne Ørken, hvor nøkksom er bekjendt idel haarde Vilkaar og liden Fornøielse gives, end nu, da det har allernaadigst behaget Deres Kongelige Majestæt at ophæve Kolonierne og igjen at hjemkalde Folkene herfra: saa dog, efterdi jeg med god Samvittighed ikke vel kan forlade disse arme Mennesker, som allerede have faaet Smag paa Guds søde og salige Ord og ere blevne delagtige udi Naadens og Salighedens Midler, da haver jeg i den Herres Jesu Navn resolveret at blive . . . Ser derfor ikke, at Deres Kongelige Majestæt kan unnaadigst optage, at Raadet anordner otte a ti Personer tillige at forblive her hos mig denne Vinter over. Hvilket saa meget mere maa ste, eftersom saavel Proviant som andre Sager findes her ved Kolonien, hvoraf Skibene nu intet kan medtage. Vil man nu ikke give Alt dette til Pris i Islandt Grønlanderne eller fremmede Skibsfolk, som tidligt om

Foraaret her pleier at ankomme, da følger af Fornødenhed, at nogle Folk derved maa forblive. . . . Formoder derfor ydmygt, at det respektive Raad ikke frafalder denne min til Guds Vre gjorte Proposition, hvilket jeg underdanigst tør forsikre med større Naade bliver af Deres Kongelige Majestæt optaget, end om jeg ved dessens Begreffe ogsaa skal være tvungen til at forlade Landet, og derved det høiværdige Daabens Sakramente paa de mange umyndige Smaa, som ere døbte, blive vanhellet, hvilket jeg visseelig tror Deres Kongelige Majestæt allernaadigst ugjerne vilde høre og fornemme."

Raadet gik ikke uden Videre ind derpaa. Thi ifølge de givne Ordres skulde for det Første ingen Mand tvinges til at blive igjen hos Egede, og for det Andet skulde ingen af Matroserne faa blive tilbage, selv om de vare villige dertil, saasom de hørte til Flaadens tjenstpligtige Mandskab. Der var da kun at væl-

ge mellem Soldaterne, som ikke duede, og nogle bergenske Folk fra den ældre Kolonies Tid, hvilke vare for faa. Endelig blev det dog bevilget Egede at beholde ti Matroser, som dertil lode sig overtale, mod at han gik ind paa at staa deres militære Chefer til Ansvar, forsaavidt de formedelt Dødsfald eller anden Hændelse skulde udeblive fra sin Post næste Aar.

Den 24de og 31te Juli afgik de to Skibe, medhavende Gubernøren, de to Hjælpe-Pæster, Kjøbmanden og alle de øvrige Koloniens Betjente og Folk.

"Saa er jeg da", skrev Egede i sin Dagbog, "alene tilbage med min Hustru, tre Børn, 10 Matroser samt 8 grønlandste Dreng og Piger, som have været hos mig næsten fra Begyndelsen. Gud lade mig opleve den salige Stund, at jeg igjen maae faae at høre behagelige Tidender fra Fædrelandet."

(Fortsætted.)

Hvorledes Danmark er blevet til.

Det norske Blad "Fædrelandet" skriver:

For Tiden holder en dansk Mand, Dr. Løfler, Foredrag ved Universitetet i Kristiania. Vi tro, det kan være af Interesse for Mange at læse lidt af disse meget underholdende Foredrag. Vi skulle derfor søge frit at gjengive Noget af det, han fortalte om Danmarks Tilblivelse. Det har nemlig ogsaa sin

Interesse for os, da det lærer os, hvorledes de, som forstaa disse Ting, mene, at det har seet ud her i Norge i gamle Tider. I og for sig er det jo ogsaa baade bekræftende og underholdende at se Guds underlige Gjeringer i Naturen.

Løfler gjorde opmærksom paa, at der paa de danske Øer og Østhyften af Sjælland fandtes en hel Del saakaldte Kullestene. Det er større eller

mindre Granitblokke, som ere afglattede paa Siderne og ofte furede af smale Striber. Nu gives der i Danmark ingen Fjælde af Granit, som disse Stene kunde være komne fra. Videnskabsmændene have da opfattet det Spørgsmaal: "Hvor skrive disse Stene sig fra?" Naar der nemlig ikke findes saa, men en Mangfoldighed af disse Stene, da maa vel det have en bestemt Grund. Paa dette Spørgsmaal svares der: "Stenene ere komne fra Norge og Sverige, og ikke de alene, men ogsaa al den Ler og Sand, som dækker de danske Der og Dystysten af Thyland og en stor Del af Nord-Thydsland. Disse frugtbare Sletter, hvorfra en stor Del af det Korn kommer, som vi daglig spise, skulle altsaa være dækkede med Sten, Ler og Sand, der engang i Tiden er kommet fra Norges og Sveriges Fjælde.

Men hvordan i al Verden er det gaaet til? Jo, det forklares saaledes: I meget gammel Tid laa Danmark, Nord-Thydsland, største Dele af England og de lavere Dele af Norge og Sverige under Vand. Op over Vandet ragede den store norstsvenske Fjeldmasse, de skotiske Fjælde og Fjeldene i Wales (England) som Der i Havet. Der er Udskilligt, som beviser dette. Man kan den Dag i Dag tydelig se, at Norge og Sverige hæver sig op af Havet; man har forvisset sig derom ved at hugge Mærker i Fjeldene. Ved den botniste Bugt ser man saaledes, at Landet nu stiger 4 Fod hvert Aarhundrede. Man har tillige fundet hele Banker af Stalbyr flere Hundrede Fod over Havet. Der maa altsaa engang have været Hav. I Danmark har man fundet Myrer, hvis Bund be-

staa af Strandgrus med en Mængde Skaller af de samme Dyr, der endnu leve ude i Havet. Ja, i en "Mose" i Thyland har man endog fundet et Anker og en Baad. Deraf slutter man, at de ovennævnte lavere Lande før have ligget under Havet, men at saa Havbunden har hævet sig, hvorved de tilsidst i Tidens Løb ere komne op over Havfladen.

Dengang det nu var saa meget Vand og saa lidet Land i disse Egne, maatte der være et andet Veirligt end nu. Enhver ved, at ude ved Havet er Sommeren langt kjøliger end inde i Landet. I gamle Dage kan der altsaa ikke have været saa varme Sommerer som nu. Derfor har heller ikke Sneen og Isen paa Fjeldene smeltet saa langt ned som nu; thi det er som bekjendt Sommerheden, der smelter Sneen og Isen. Iskerne eller Isbræerne have da fra de store Ismarker oppe paa Højsjeldet strakt sig i store Masser lige ned til Havet. Man kan se aldeles det Samme den Dag i Dag. Sydspidsen af Grønland ligger ikke længere mod Nord end Kristiania. En stor Del af Landet ligger altsaa paa Norges Bredde, og alligevel er det Indre intet Andet end Is og Sne. Denne Is skubbes naafadelig ned mod Havet. Naar den kommer derned, bræktes store Ismasser af og svømme som Isbjerge om i Havet. Man har beregnet, at flere Tusinde Millioner Kubikalen Is saaledes aarlig sendes ud fra Grønland. Disse Isbjerge bære paa sin Ryg store Masser af Jord, Stene osv., som inde i Landet ere faldne ned paa Isen fra de høiere Fjælde. Naar nu Isbjergene komme ud i Havet, drives de af Strømmen sydover,

langs Nord-Amerikas Østkyst. Mangt et norsk Skib har paa Reisen til Quebec stødt paa dem — en farlig Sag, da de Skibe, som seile paa dem, almindelig faa sliig Skade, at de gaa lige til Bunds med Mand og Mus. Østenfor Den New-Foundland komme Isbjergene i Berørelse med Golfstrømmens varme Bølge. Da smelte de, og Stenene og Jorden, som de bære med sig, synke til Bunds. Derved dannes den berømte fiskerige New-Foundlands Banke, der hvert Aar stiger højere og højere, og kanske engang kan komme op over Havfladen.

Saaledes er det ogsaa engang gaaet til her i Norden. Fra de store Snemasser, der engang dækkede Norges og Sveriges Fjælde, ere Isbjerge, belæsede med Stene og Jord, faldne ud i Havet. Saa har Vinden ført dem sydover; der har dels Barmen

smeltet dem, dels have de slaaet sig islykker mod Kridtfjeldene paa Havbunden. Disse Kridtfjælde kunne endnu sees at være det Grundlag, hvorpaa en stor Del af Danmark hviler. Isbjergenes Stene, Ler og Sand er sunket til Bunds og har leiret sig over disse Kridtfjælde. Ved Havbundens Hævning ere da disse Strøg tilsidst komne op over Havfladen.

Paa den Maade er Danmark og Nord-Tydskland dannet, og paa lignende Maade er en stor Del af England dannet af Isbjerge fra de skotske Fjælde. Mærkeligt er det, at den Granitblok, som nede paa Lügens Sletter er reist som Mindesten over Troeshelten Gustav Adolf, Sveriges Konge, saaledes kan antages at være kommen fra det samme Land, hvorfra han selv drog ud at kæmpe for den lutherste Kirke.

Tunnel under Havet mellem England og Frankrige.

Man har allerede i længere Tid tænkt paa at bygge en Tunnel mellem Dover i England og Calais i Frankrige paa Bunden af den britiske Kanal. Underhandlinger om dette Foretagende have allerede for flere Aar siden været drevne mellem begge Landes Regjeringer, og flere specielle Kommissioner have taget Sagen under Overveielse. Alle Undersøgelser og Udtalelser have været gunstige for Planen. I Aaret 1868, da Keiser Napoleon den Tredie havde taget sig af Sagen, anslog man Omkostningerne ved Arbeidet til om-

trent 10 Millioner Pund Sterling, og den Tid, der vilde behøves for at blive færdig med Tunnelen, beregnede man til 9—10 Aar.

Efterat Krigen mellem Frankrige og Tydskland for en Tid havde bortledet Tankerne fra denne Plan, synes den nu atter at tiltække sig almindelig Opmærksomhed, og det berettes, at man nu blot venter paa en formelig Bewilgning fra den franske Regjerings Side for at skride til Verket.

Str John Hawkshaw, den samme Mand, paa hvis Udtalelser den for-

rige Vicekonge af Egypten bevilgede Anlægget af Suez-Kanalen, er den Første, som har undertegnet Forslagene til Iverksettelsen af den her omhandlede Plan, og alle Sagkyndige ere afgjort enige om, at Foretagendet kan udføres. Ingeniørerne henviser til Kulgruberne ved Whitehaven og i Northumberland, hvor der under Havet er anlagt Gallerier, som med sine mange Krumninger ere flere Gange saa lange som Afstanden mellem England og Frankrige (20 engelske Mile). Selv med Hensyn til Ventilationen (Luftrensningen) af en saa lang Tunnel er man temmelig enig om, at den forskellige Temperatur ved begge Endepunkter vil hvide tilstrækkelig Sikkerhed ved at fremkalde en stadig Luftstrøm.

Den britiske Kanal tiltager i Dybde, jo længer man kommer mod Vest; mellem Dover og Calais støder man allerede i en Dybde af 70—120 Fod paa et Kridtlag af 800 Fods Tykkelse, som naar fra den ene Kyst til den anden. Kridt lader sig naturligtvis meget let gjennebore, og man har desuden konstrueret en ny Boremaskine for Tunneler, med hvilken man har anstillet mange Forsøg i nogle Kridtlag nær Rochester i det sydlige England. Denne Maskine borer i 24 Timer et Hul af 7 Fods Gjennemsnit og 18 Yards Længde. Ved Hjælp af

en saadan Maskine vil den første Gjennem boring mellem Dover og Calais kunne tilendebringes i et Aar (istedetfor i 5, som man før havde beregnet); Udvidelsen og Guldsførelsen af den hele Tunnel vil da blot kræve 2—3 Aar til. Et Forslag, som vinder meget Bifald, gaar ud paa at anlægge 2 Tunneler, for at Jernbanetogene altid kunne tilbagelægge den samme Vej gennem den samme Tunnel. Dette holder man ikke for kostbarere, da hver af de 2 Tunneler blot vilde behøve at være Halvparten saa bred, som en alene maatte være.

Ogsaa Omkostningerne ere ved den nye Boremaskine og ved den heldige Guldsførelse af Mont Genis Tunnelen betydelig formindskede. Mont Genis Tunnelen har — siges der — kostet 250,000 Pund Sterling for hver engelsk Mil; men der havde man næsten overalt haardt Fjeld at arbejde sig igjennem; hvor der blot er Kridt, maa det altsaa blive betydelig billigere.

Der er saaledes al Udfigt til, at man om nogle Aar vil kunne rejse fra England til Frankrige paa Havets Bund, uden at behøve at frygte for nogen Storm eller at være betænkt paa de bedste Midler imod Søsyge — forudsat, at man tør vove de nødvendige Penge paa det dristige Foretagende.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Hvad er Morild?—Et af de sjøn-
 neste og mærkeligste Naturfænomener
 er Havets fosforeserende Lysen om
 Natten, den saakaldte Morild. En-
 hver, som har opholdt sig ved Sø-
 kysten eller gjennemløbet Decanet
 og været Vidne til dette vidunder-
 lige Skue i dets fulde Pragt, vil
 aldrig glemme det eiendommelige
 Indtryk, det gjorde paa ham, da
 han første Gang saa det funkke som
 Ild i Bølgerne, medens Vandet,
 hvor det brødes af Skibets Bøug,
 dannede Furer af en Farve som
 smeltet Sølv, idet ethvert Stønk,
 enhver Draabe, som kastedes tilbage
 fra Stabnen, gnistrede i Mørket.
 Med levende Farver skildrer Alexan-
 der von Humboldt Morildens Pragt
 i de tropiske Farvande. Han skriver:

"Naar Skibet før en frisk Ruling
 gjennemskærer de stummende Bøl-
 ger, kan man ikke se sig møet paa
 det Skue, som det nære Bølgeslag
 frembyder. Hver Gang den blottede
 Skibsside igjen dukker ned, synes
 blaalige eller rødligeslammer, hastige
 som Lynet, at skyde op fra Kjolen.
 Ubeskrivelig pragtfuldt er ogsaa det
 Skuespil, som en Skare legende Del-
 finer frembyder om Natten i de tro-
 piske Have. Hvor de, svømmende i
 Kredse i lange Rader, skyde gennem
 Søerne, ser man deres Bei betegnet
 ved Gnister af et meget stærkt Lys."

Og en nyere Rejsende skriver fra
 N. A. af Florida: "Natten falder
 paa, mørke Skyer have bedækket
 Himlen, men til Gjengjæld begynder
 Havet at lyse. Det er ligesom et
 hvidt, skinnende Slør, der har bredt

sig ud over Decanet og følger med
 det. Skibet er mørkt ligesom Him-
 len, og paa Dækket kunne vi ikke se
 hverandre i to Skridts Afstand;
 men vi seile paa Ild; hver Bølge,
 som brydes mod Stabnen, spreder
 sig i et funkende Reg. Et Spand,
 som vi lade gaa ned for at øse
 Vand, synes at synke i en Smelte-
 oven og kommer op fyldt med flydende
 Flamme; Snoren og vore Fingre
 lyse fosforagtigt, som naar man har
 rørt ved Svovlstikker. Flokke af
 Gaie, der spore Uveir og benytte
 den uheldvarsende Nat til at jage,
 stryge omkring i Havets Overflade
 og drage lyfende Furer i sit Kjøl-
 vand; Striber af Ild krydse hver-
 andre omkring Skibet; men naar en
 af disse Fiske pidster Bølgerne med
 sin Hale, reiser der sig funkende
 Reg, der falde tilbage som en Regn
 af Gnister. To eller tre Svaler,
 som opholde sig i Nærheden og ud-
 sprogte Vandet, frembringe glimrende
 Vandspring af vidunderlig Skøn-
 hed."

Morilden skylder ikke, som man
 før troede, elektriske eller kemiske
 Kræfter sin Oprindelse, men hidrører
 navnlig fra en Mængde overordent-
 lig smaa Lysdyr. Naar et af disse
 smaa Dyr iagttages under Forstor-
 relsesglas, ser det ud som en liden
 Kugle af en gjennemsigtig, gelee-
 agtig Masse, oversaaet med lysende
 Punkter og forsynet med en tynd,
 traadformig Stilk og en Mund. Af
 disse smaa Lysdyr eller Mamillar-
 rier, hvis slimede Overflade synes at
 fremkalde Lysudviklingen ved Guid-

ning eller Berøvelse, maatte man lægge omtrent 170 ved Siden af hverandre for at faa dem til at udgjøre en Tomme, og i et Bæger rummes der mange Millioner. Og dog ere disse ubetydelige Dyr istand til i Natens Mørke at oplyse Havets vide Glæde.

En "kongelig" Papegøje. Den engelske Forfatter Goldsmith fortæller om en grøn Papegøje, som tilhørte Kong Henrik den Ottende, og som, da den altid sad i et Bærelse, der vendte ud til Themsen, havde opsnappet flere Somandsudtryk. En Dag faldt den ved et Tilfælde i Floden og gav sig strax til at raabe: "En Vaad! Hjælp! en Vaad! thye Hund Sterling for en Vaad!" En Færgemand sprang diebliffelig i Vandet, da han troede, at et Menneske var nærved at drukne. Han blev hviligt forbausset over kun at finde en Fugl; men da han saa, at det var Kongens Papegøje, bar han den op paa Slottet og forlangte den Belønning, som Fuglen havde udlovet i sin Nød. Man fortalte det Skete til Henrik den Ottende; han morede sig kostelig derover og betalte uden nogen Indvending.

Japanesiske Studenter. Ved Londons Universitet er der for Diebliffet omtrent 50 japanesiske Studenter, der dels lægge sig efter internationale eller Folke-Retsforholde, dels studere Medicin eller andre Videnskaber. Mange af dem vise en Begavelse og en Lærelyst, der gjør det til en ren Fornøielse for Professorerne at give sig af med dem, og deres hele Færd er skiftet til at erhveve dem almindelig Respekt, heber det.

En norsk Opfindelse. Fra Kins-

vik i Gardanger skrives til et norsk Blad: For otte Dage siden hændte paa Gaarden Kvandal den Ulykke, at en Kone ved at bære en Høvær nedad Veien fra en Udslaatte faldt ud over et Fjeld og slog sig ihjel. — Det er for Nesten mærkeligt, at det gaar saa sjelden paa med Ulykkes-tilfælde af den Art, da Veiene paa mange Steder ere rent frygtelige. Paa flere Steder har man imidlertid nu faaet en betydelig Lettelse ved at bruge "Streng" af almindeligt Tongverk. Dette spændes fra den øverste Fjeldkant og ned paa Glæden. Paa dette sættes da Høknipperne ved Hjælp af en Krog og "telegraferes" hjem. Den Mand, som først begyndte med en sliq Indretning herinde, var fra Flatebø i Vikør. Han sad en Kveld og saa paa en af sine Smaabørn, der morede sig med at lade en Nøgle paa lignende Maade løbe paa en Snor fra en Stolkyg ned paa Gulvet. Dette gav ham Tanken, og samme Aar sit han paa denne Vis sit Hø sendt hjem paa en Dag, medens han før dertil havde brugt fjorten Dage. Noget Lignende fortæller Skilling-Magazinet skal være brugt i Schweiz og Tyrol; men denne Mand har forsaavidt Vren af Opfindelsen, som han hverken har seet Schweiz eller Skilling-Magazinet.

Fra Madagaskar berettes, at den norske Missionær Dahle i Hovedstaden paa denne Ø nylig har oprettet en Anstalt til Undervisning af indspødt Lærere — en Kateketskole — hvortil ikke mindre end 80 Elever have meldt sig. Med Guds Hjælp vil dette blive af uberegnelig Betydning for Kristendommens Fremme paa Den.

Garibaldi paa Caprera. Denne store General, som naar Fædrelandet var i Fare, kommanderede over Tusinder, reiste altid, naar Kampen var endt, tilbage til sit lille Landsted paa Den Caprera. Rigdom har været ham tilbudt, men han har ikke villet modtage den; thi hans Levevis er saa simpel, at han ikke trænger til Meget; han er tilfreds med at arbejde paa sin Jord og tilse sine Gsdsdyr. Stor og Liden nyder samme Behandling hos Garibaldi, han taler aldrig ilde om Noget, er en stor Barneven, og saa dyrefjer, at han aldrig rolig ser paa, at et Dyr bliver ilde behandlet.

En af hans Venner fortæller følgende Historie fra et Ophold hos Garibaldi: "En Dag kom Faarehyrden ind og fortalte, at Hundene havde skræmt Sauerne, og at en Sau var løbet fra sit nyfødte Lam, som han ikke kunde finde igjen mellem Klipperne. Han bad os hjælpe sig. Generalen reiste sig strax, og vi fulgte ham. Vi ledte længe, men forgjæves. Endelig gik vi tilbage for at spise til Aften. Da Garibaldi havde spist sin Kop Mælk, tog han en Ohgte og gik atter afsted. Vi fulgte ham over

Klipper og gjennem Tornehække, men Lammet var ikke at finde. Kloffen var allerede 9, og det regnede stærkt. Vi gik atter hjem og lagde os. En Times Tid efter hørte vi Fodtrin i Generalens Værelse, og Gangdøren lukkedes op. Ved Midnatstid hørte vi Stemmer. Det var Garibaldi, der glad kom tilbage med det lille Lam. Han tog det med i sin egen Seng og madede det med en Svamp, dyppet i Mælk. Da vi om Morgenen Kloffen 5 kom ud i Haven, holdt han paa at sætte Poteter. Ogsaa vi toge vore Spader og arbejdede; om Lammet blev ikke sagt et Ord, nagtet vi Alle tænkte paa det".

Dg hvilken Kristen maa ikke her ved mindes om "den gode Gyrde" og komme til at tænke paa Frelsens Vignelse om det tabte Faar.

Sporveie i Gader. En Høstjernbane i en af de større Gader i New York (Third Avenue), der blev bygget i 1855 og er omtrent 8 Mile lang, har i sin Tjeneste 800 Mand og 1800 Heste. Til Sporveien hører 300 Vogne. De daglige Indtægter variere fra 3500 til 5000 Dollars.

Indhold: Augustinus. (Indsendt.) — Tre Juleastener. Efter Lydst af N. W. — Omkring Kap Horn. Billeder fra Slen. (Indsendt.) — Hans Egede. Et Livsbillede fra den norske Kirke. — Hvorledes Danmark er blevet til. — Tunnel under Hædet mellem England og Frankrige. — Blandinger — Nyt og Sammelt.

Trykfeil i Stykket: Om Kap Horn:

Side 302, 2den Spalte, Linie 2 fra oven staar: tætte—læs: lette.